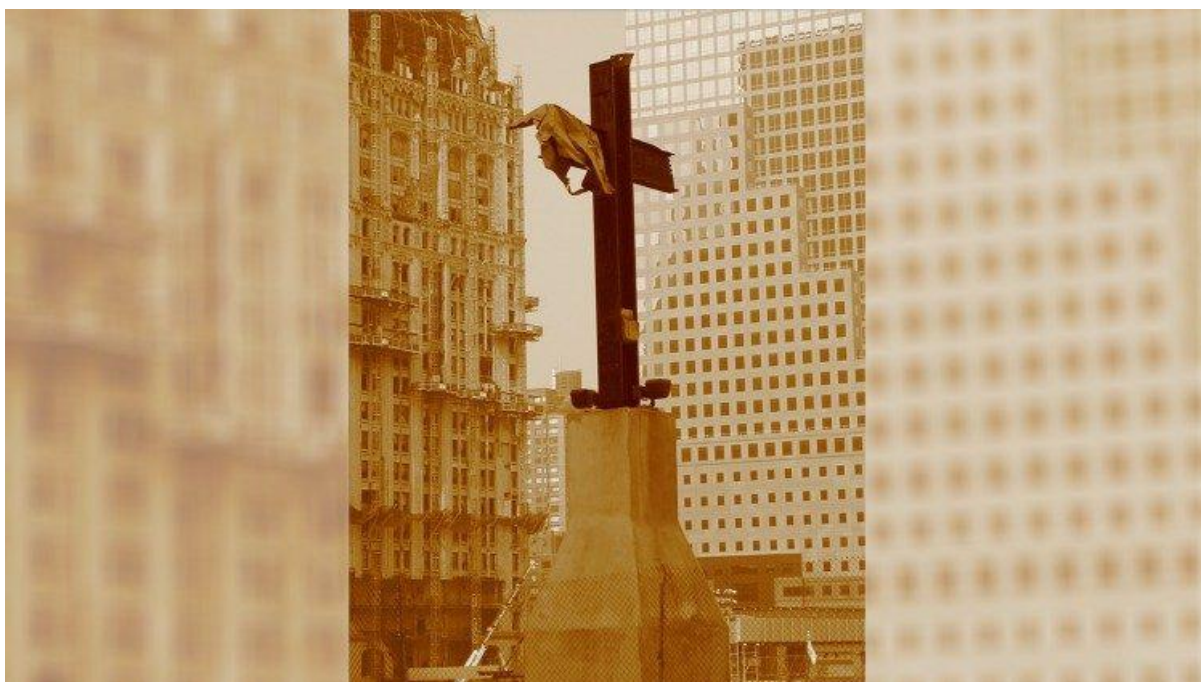

Các Giáo hoàng trước biến cố 11/9: Ánh sáng của Chúa Kitô trong giờ phút đen tối nhất của lịch sử

Thanh Quảng sdb - (Tin Vatican - Isabella Piro)

Hai mươi lăm năm sau các cuộc tấn công ngày 11 tháng 9 tại Hoa Kỳ, chúng ta cùng nhớ lại lời của các vị Giáo hoàng kế nhiệm nhau; các ngài đã nhiều lần kêu gọi hòa bình và hòa giải, nhắc nhở chúng ta rằng ngay cả khi đối diện với nỗi kinh hoàng khôn tả, sự dữ và cái chết không phải là điều cuối cùng.

Vào ngày 11 tháng 9 năm 2001, Hoa Kỳ vừa hứng chịu bốn cuộc tấn công tự sát cướp đi sinh mạng của gần 3.000 người tại nhiều nơi khác nhau trên cả nước.

Lúc đó Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II đang ở Castel Gandolfo thì nhận được cuộc điện thoại từ Giám đốc Văn phòng Báo chí Tòa Thánh, ông Joaquín Navarro-Valls, thông báo về những gì vừa xảy ra. Vô cùng chấn động, Đức Giáo hoàng lập tức lui về cầu nguyện tại nhà nguyện riêng trong Điện Tông Tòa.

Sau đó, ngài gửi một bức điện chia buồn và bày tỏ sự gần gũi với Tổng thống Hoa Kỳ George W. Bush.

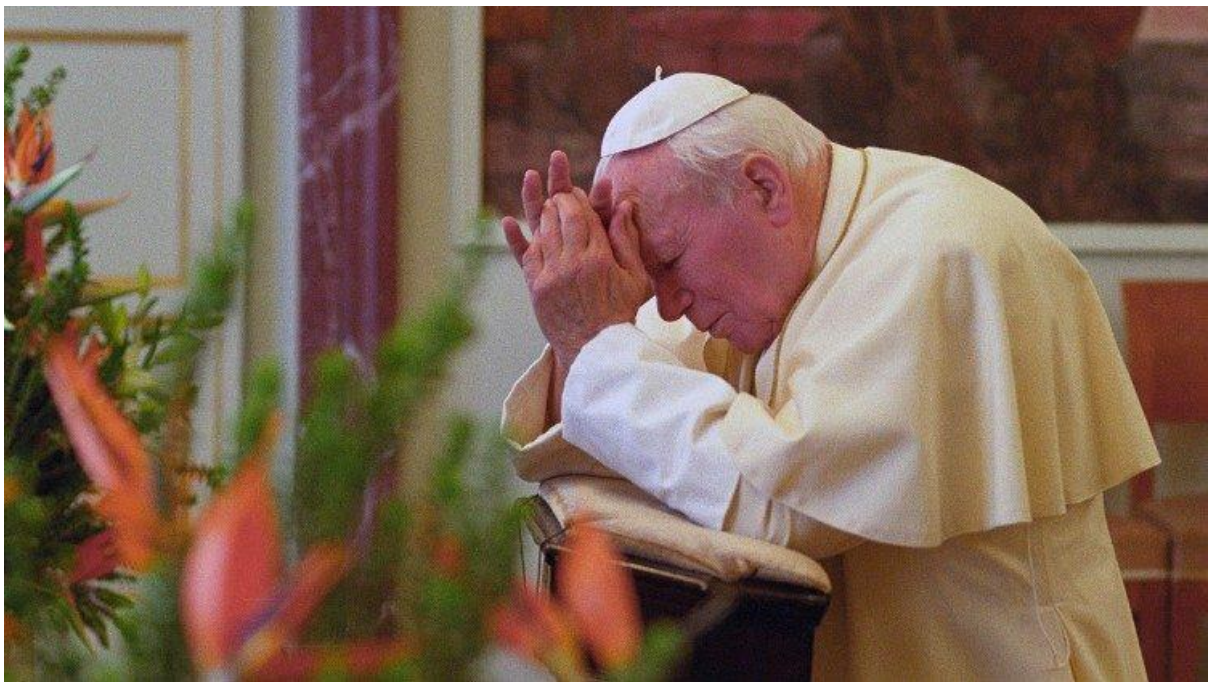
Bức điện gồm sáu dòng chữ in hoa - theo phong cách của các văn bản chính thức - nhưng những lời của Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II lại mang đậm tình người sâu sắc và diễn tả nỗi đau thương của toàn thế giới. Ngài nói về "nỗi kinh hoàng khôn tả", mô tả các cuộc tấn công khủng bố là hành động "phi nhân", và gọi đó là "khoảnh khắc đen tối và bi thảm" của lịch sử.

Một sự xúc phạm đến phẩm giá con người

Ngày hôm sau là thứ Tư, và trong buổi Tiếp kiến Chung được tổ chức tại Quảng trường Thánh Phêrô. Theo yêu cầu của Giám mục thành Rôma, không có tiếng vỗ tay nào vang lên, và giữ sự im lặng đầy trang nghiêm trùm phủ.

"Hôm qua là một ngày đen tối trong lịch sử nhân loại, một sự xúc phạm khủng khiếp đối với phẩm giá con người," Đức Gioan Phaolô II nói, trước khi cất lên câu hỏi đang dấy lên trong lòng mỗi người: "Làm sao có thể thực hiện những hành động tàn bạo dã man như thế?"

Ngài tiếp tục khẳng định rằng câu trả lời cho sự tàn bạo ấy nằm ở Chúa Kitô - nền tảng của niềm hy vọng - Đấng đảm bảo rằng sự dữ và cái chết không phải là điều cuối cùng.

Đức Gioan Phaolô II đang cầu nguyện

Không phải sự trả thù, mà là sự hiệp nhất và đối thoại

Trong khi đó, Tổng Công nghị Thường kỳ lần thứ 180 của Dòng Thánh Augustinô đang diễn ra tại Rôma. Một trong những người tham dự là linh mục người Mỹ Robert Francis Prevost - người sau này trở thành Giáo hoàng Lêô XIV - đã được bầu làm Bề trên Tổng quyền vào ngày 14 tháng 9, cũng chính là ngày sinh nhật của ngài. Vì vậy, ngài đã chủ sự Thánh lễ bế mạc vào ngày 21 tháng 9 tại nhà thờ Santa Maria del Popolo.

“Chúng ta không thể không nhớ đến những sự kiện bi thảm đã làm rung chuyển Hoa Kỳ vào ngày 11 tháng 9,” ngài nói trong bài giảng. “Bạo lực mà thế giới chứng kiến tại Hoa Kỳ vào tuần trước là biểu hiện bi thảm của một loạt vấn đề đang ngày càng trở nên gay gắt ở khắp mọi nơi. Hận thù và bạo lực sẽ tiếp tục gia tăng chừng nào còn quá nhiều người buộc phải sống trong cảnh nghèo cùng cực và bị áp bức bởi vô số hình thức bất công.”

“Trong khi nhiều người tìm cách trả đũa,” ngài kết luận, “các tu sĩ Dòng Thánh Augustinô phải làm chứng cho Tin Mừng cùng các giá trị của sự hiệp nhất, đối thoại, hòa bình và hòa giải.”

Tình yêu chiến thắng sự tàn bạo của chủ nghĩa khủng bố

Một năm sau, Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II vẫn tiếp tục không mệt mỏi kêu gọi hòa bình.

Vào thứ Tư, ngày 11 tháng 9 năm 2002, trong buổi tiếp kiến chung, Đức Giáo hoàng đã nhắc lại “cuộc tấn công tàn bạo” diễn ra mười hai tháng trước, sự sụp đổ của Tòa tháp Đôi và sinh mạng của biết bao người vô tội đã bị vùi lấp dưới đồng đống đổ nát.

Ngài kiên quyết khẳng định lại rằng chủ nghĩa khủng bố “là và sẽ luôn là biểu hiện của sự hung bạo phi nhân tính”, đồng thời nhấn mạnh rằng sự áp bức, bạo lực vũ trang và chiến tranh là những lựa chọn chỉ gieo rắc và sinh ra hận thù cùng cái chết.

“Lý trí và tình yêu,” ngài kết luận, “là những phương thế duy nhất và đúng đắn để vượt thắng và giải quyết các tranh chấp giữa cá nhân và các dân tộc.”

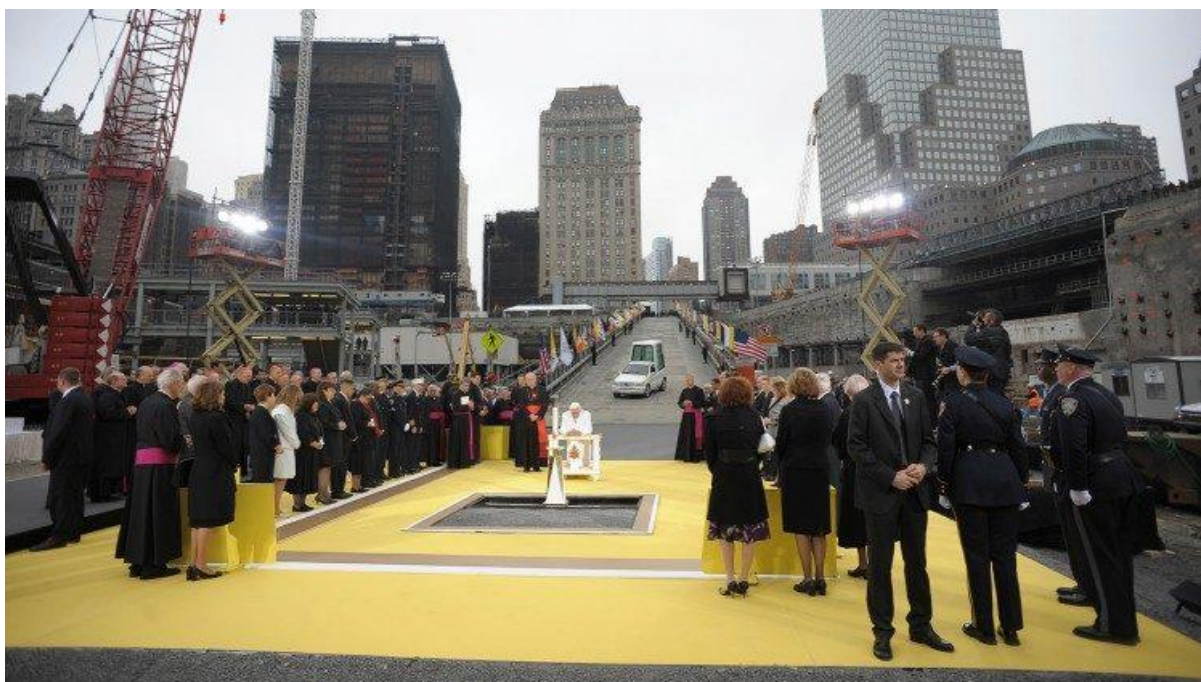
Can đảm hành động vì hòa bình

Lời kêu gọi hòa bình của Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã được thể hiện lại qua lời cầu nguyện của người kế nhiệm ngài, Đức Giáo hoàng Bênêđictô XVI.

Vào ngày 20 tháng 4 năm 2008, trong chuyến tông du đến Hoa Kỳ, Đức Giáo hoàng Bênêđictô đã đến thăm Ground Zero.

Tại nơi Tòa tháp Đôi từng sừng sững, giờ đây chỉ còn lại một khoảng trống sâu hoắm, tựa như hình ảnh ẩn dụ cho vực thẳm của sự dữ. Tuy nhiên, bao quanh nơi đó là một công trường xây dựng - biểu tượng của niềm hy vọng đang hồi sinh và công cuộc tái thiết những gì đã bị tàn phá.

Trong bầu khí tĩnh lặng, Đức Giáo hoàng đã thắp một ngọn nến để tưởng nhớ các nạn nhân. Sau đó, ngài quỳ gối cầu xin Thiên Chúa ban hòa bình cho một thế giới đầy bạo lực, đồng thời ban cho nhân loại sự khôn ngoan và lòng can đảm để không ngừng nỗ lực xây dựng một thế giới hòa bình đích thực và tình yêu thương ngự trị giữa các quốc gia cũng như trong trái tim mỗi người.

Đức Giáo hoàng Bênêđictô XVI cầu nguyện tại Ground Zero

Mỗi mạng sống con người đều quý giá

Ba năm sau, vào ngày 11 tháng 9 năm 2011 – kỷ niệm mười năm của cuộc tấn công khủng bố – Đức Giáo hoàng Bênêđictô XVI đã gửi thư cho Chủ tịch Hội đồng Giám mục Hoa Kỳ, Tổng Giám mục Timothy Dolan của New York (người sau đó được vinh thăng Hồng y vào tháng 2 năm kế tiếp).

Khi nhắc lại "cuộc tấn công tàn bạo" diễn ra mười năm trước, Đức Giáo hoàng mô tả đó là một thảm kịch càng trở nên trầm trọng hơn bởi tuyên bố của những kẻ thủ ác rằng chúng hành động nhân danh Thiên Chúa.

Ngài nhấn mạnh một cách dứt khoát rằng không hoàn cảnh nào có thể biện minh cho các hành động khủng bố. Ngài khẳng định mỗi mạng sống con người đều quý giá trước mắt Thiên Chúa, và cần nỗ lực hết mình để thúc đẩy sự tôn trọng đích thực trên toàn thế giới đối với các quyền bất khả xâm phạm và phẩm giá của mỗi cá nhân cũng như mọi dân tộc.

Nỗi đau thương hiện hữu như tiếng kêu thấu trời xanh

Đức Giáo hoàng Phanxicô cũng đã đến thăm Ground Zero – nơi nay đã trở thành một đài tưởng niệm gồm hai hồ nước lớn với dòng chảy liên tục, mỗi hồ nằm ngay trên nền móng cũ của một trong hai tòa tháp đôi.

Tên của 2.974 nạn nhân, thuộc 90 quốc tịch khác nhau, được khắc dọc theo viền của các hồ nước này.

Trong cuộc gặp gỡ liên tôn được tổ chức tại đây vào ngày 25 tháng 9 năm 2015, Đức Giáo hoàng Phanxicô đã mô tả các cuộc tấn công ngày 11 tháng 9 là "một hành động hủy diệt vô nghĩa" và nói về nỗi đau thương nhức nhối, hiện hữu rõ ràng, khiến mọi người bàng hoàng và như một tiếng kêu thấu tận trời xanh.

Ngài chia sẻ rằng dòng nước chảy qua các hồ gợi nhớ đến tất cả những sinh mạng đã trở thành nạn nhân của những kẻ tin rằng sự hủy diệt là cách duy nhất để giải quyết xung đột.

Tuy nhiên, logic của bạo lực, lòng căm thù và sự trả thù chỉ có thể mang lại đau đớn, khổ sở, sự hủy diệt và nước mắt. Ngài khẳng định sự sống chắc chắn sẽ chiến thắng những kẻ gieo rắc sự hủy diệt và cái chết, cũng như sự hòa giải và hiệp nhất sẽ chiến thắng lòng căm thù và sự chia rẽ.

"Chúng ta hãy nài xin ơn trên ban cho sự dẫn thân vì hòa bình," vị Giám mục thành Rôma kết luận. "Hòa bình trên khắp thế giới này – nơi mà Thiên Chúa đã ban tặng làm mái nhà chung cho tất cả mọi người. Chỉ đơn giản là hòa bình."

Đức Giáo hoàng Phanxicô tưởng niệm các nạn nhân của vụ tấn công tại Ground Zero vào ngày 25 tháng 9 năm 2015

Đừng bao giờ chống lại nhau nữa! Khi nói đến hòa bình, “chúng ta không thể thờ ơ hay giữ thái độ trung lập,” Đức Giáo hoàng Phanxicô đã tái khẳng định điều này vào ngày 11 tháng 9 năm 2021.

Phát biểu này được đưa ra tại Diễn đàn Liên tôn giáo G20 ở Bologna, diễn ra với chủ đề “Thời khắc chữa lành: Hòa bình giữa các nền văn hóa, sự thấu hiểu giữa các tôn giáo.”

Trong thông điệp gửi tới những người tham dự, Đức Giáo hoàng một lần nữa nhấn mạnh: “Không được trung lập, mà phải lên tiếng ủng hộ hòa bình! Hãy cùng kêu gọi **ius pacis** - quyền của mọi người được giải quyết các xung đột mà không cần đến bạo lực.”

“Không còn chiến tranh nữa, không còn hành động chống lại người khác, và không còn hành động mà thiếu vắng sự hiện diện của người khác nữa!” - Ngài kết luận như vậy, bởi lẽ xét cho cùng, “giới trẻ và lịch sử sẽ phán xét chúng ta về điều này.”